

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

1. Tillæg til § 12 Miljøgodkendelse af svinebruget ”Stanager”

Bjarne Rohde
Studsgårdvej 32
7400 Herning

Afgørelsesdato: 16. december 2014
Sags nr.: 09.17.00-P19-79-14

Registreringsblad

Dato for godkendelse:	16. december 2014
CVR-nr.	16735698
CHR nr.	66790
Ejendomsnummer	6570003719
Adresse	Studsgårdvej 32 7400 Herning
Matr. nr. (ejerlav)	3f, 2g (Tovstrup By, Snejbjerg) 3f, 25ah, 3ls, 34z, 3lu, 3lt (Snejbjerg By, Snejbjerg) 1ac, 1 ad (Krogstrup By, Snejbjerg) 6f (Amtrup By, Snejbjerg)
Ansøgers navn og adresse	Bjarne Rohde Studsgårdvej 32 7400 Herning E-mail: heleneogbjarne@mail.dk
Konsulent	Heden & Fjorden Rådgivningscenter Birk Centerpark 24 7400 Herning Miljøkonsulent Helle Borum E-mail: hbo@hflc.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Peter Lindhard Birch
Kvalitetssikring	Sarah Bourgeois

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	5
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	7
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ STUDSGÅRDVEJ 32, 7400 HERNING	9
DRIFT OG INDRETNING	9
UDBRINGNINGSAREALER	9
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	10
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	10
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	10
AFTALEAREALER.....	10
UDBRINGNINGSAREALER	11
VURDERINGSGRUNDLAG	11
TRANSPORT	11
PÅVIRKNING AF GRUNDEVAND.....	12
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	12
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER.....	14
NITRATPÅVIRKNING AF RINGKØBING FJORD.....	15
NITRATPÅVIRKNING AF NISSUM FJORD	15
NITRATPÅVIRKNING AF NISSUM FJORD	16
FOSFORPÅVIRKNINGEN AF NISSUM FJORD.....	21
FOSFORPÅVIRKNINGEN AF RINGKØBING FJORD	22
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	26
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	27
GENNEMGANG AF BAT FOR STUDSGÅRDVEJ 32, 7400 HERNING	28
BAT – MANAGEMENT	28
BAT – UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	29
SAMLET VURDERING AF BAT	29
OVERSIGT OVER BILAG.....	30

Indledning

Ikke-teknisk resumé

Ejer Bjarne Rohde har søgt Herning Kommune om et 1. tillæg til § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 af husdyrbruget, Studsgårdvej 32, 7400 Herning vedrørende CHR nr. 66790 og CVR nr. 16735698.

Husdyrbruget har en § 11 miljøgodkendelse af 30. september 2010, med tilladelse til produktion af 800 søer og 1.950 smågrise svarende til dagældende 195,79 DE. I forbindelse med godkendelsen blev der givet tilladelse til byggeri af ny stald til løsgående drægtige søer samt ændringer i det eksisterende staldanlæg. Mængden af husdyrgødning til udspreddning var 81.715 kg N og 16.778 kg P, svarende til dagældende 808,94 DE, på 578,14 ha ejede/forpagtede arealer samt 9,22 ha aftalearealer. Miljøgodkendelsen skulle have været meddelt som en § 12 miljøgodkendelse, idet antallet af stipladser for søer, er større end 750, jf. § 12, stk. 1 i Husdyrloven.

I dette 1. tillæg til miljøgodkendelsen søges der om udbringning af 131.140 kg N og 31.177 kg P, svarende til 1309,79 DE, på i alt 936,84 ha ejede/forpagtede arealer. I ansøgningen sker der ingen ændringer i dyreholdet, og der etableres ikke nye bygninger i forhold til gældende miljøgodkendelse af 30. september 2010. Derfor vil der i dette 1. tillæg til miljøgodkendelsen kun blive vurderet på arealerne og den ekstra husdyrgødning samt den omgivende natur. At husdyrbrugets miljøgodkendelse fejlagtigt er blevet afgjort efter § 11 i Husdyrloven, får dog ingen konsekvenser for indeværende tillæg. Tillægget skal dog afgøres efter lovhjemlen for § 12, stk. 3 i Husdyrloven, og der er endvidere revurderingspligt.

Den eksisterende miljøgodkendelse af 30. september 2010 erstattes **ikke** af dette 1. tillæg til miljøgodkendelsen. 1. tillæg til miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune tillæg nr. 1 til eksisterende miljøgodkendelse af 30. september 2010 til ejendommen beliggende på Studsgårdvej 32, 7400 Herning, med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at tillægget til miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Det er Herning Kommunes vurdering, at arealændringerne for ejendommen Studsgårdvej 32, 7400 Herning, der behandles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Naboer og andre har fået udkastet til 1. tillæg til miljøgodkendelsen i 3 ugers høring jf. § 56.

Tillægget gælder kun for det ansøgte.

Der gøres opmærksom på, at en § 12 stk. 3 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Tillægget skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering dog første gang efter otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2022.

Hvis det meddelte tillæg ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere miljøgodkendelse af 30. september 2010
- Ansøgning nr. 66183 version 3 af 24-06-2014
- Supplerende oplysninger frem til 19-11-2014

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven¹ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug², Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning⁴.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter Husdyrlovens § 12 stk. 3, da ejendommens miljøgodkendelse meddelt 30. september 2010, overstiger 750 stipladser for søer.

Tillægget til miljøgodkendelsen har været i høring fra 24-11-2014 til 15-12-2014.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering af EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som angivet nedenfor.

§ 12, stk. 1, nr. 1-3

- 1) 270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra årssøer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer,
- 2) 210 dyreenheder, hvis der er tale om slagtesvin (over 30 kg), eller 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) 100 dyreenheder, hvis der er tale om slagtekyllinger, 230 dyreenheder, hvis der er tale om æglæggende høns, eller 40.000 stipladser til fjerkræ.

Da denne miljøgodkendelse omhandler et svinebrug, som går ind under § 12 stk. 1, nr. 1-3 i husdyrloven, er svinebedriften omfattet af IE-Direktivet. Derfor skal Herning Kommune mindst en gang årligt vurdere hvorvidt husdyrbrugets emissionsniveauer ligger under eller er lig med de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik i BAT-konklusionerne.

Der er ligeledes krav om at driftsherren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved op-hør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordbeskyttelsesloven § 38k⁵.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har meddelt tillæg nr. 1 til ændring af husdyrbruget på Studsgårdvej 32, 7400 Herning. Tillægget til miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009.

Tillægget bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser og høringer" og "Landbrug" den 16. december 2014. Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Man kan klage inden fire uger efter afgørelsens offentliggørelse, det vil sige senest den 13. januar 2015.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 med efterfølgende ændringer

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1283 af 08/12/2014 med efterfølgende ændringer

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 853 af 30/06 2014 med efterfølgende ændringer

⁴ Se Miljøstyrelsens hjemmeside, Virksomhed & Myndighed/Landbrug/Miljøgodkendelse af husdyrbrug/Vejledning

⁵ Lov om forurennet jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999

Klagen skal rettes til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Dog skal klagen sendes skriftligt til Herning Kommune, Miljø og Klima, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning eller på e-mail: landbrugsgruppen@herning.dk. Herefter videresendes klagen med tilhørende bilag til Natur- og Miljøklagenævnet. Herning Kommune skal have klagen senest den 13. januar 2015 indenfor rådhusets åbningstid.

For at få behandlet en klage, koster det et gebyr på 500 kr., som skal betales til Natur- og Miljøklagenævnet. Se vejledning om klagegebyr og procedurer omkring dette på Natur og Miljøklagenævnets hjemmeside.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Peter Lindhard Birch
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

- Ansøger Bjarne Rohde, Studsgårdvej 32, 7400 Herning
- Ejere af forpagtningsaftaler:
 - Søren Fløe, Solskovvej 8, 7400 Herning
 - Bent Olsen, Albækvej 4, 7400 Herning
 - Jørgen Rohde, Enggårdsvej 26, 7400 Herning
 - Jørgen Overgaard, Skomagerbakken, Høgild, 7400 Herning
- Heden & Fjorden, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, konsulent Helle Borum, E-mail: hbo@hflc.dk
- Snejbjerg Vandværk A.M.B.A, E-mail: snejb.vand@mail.dk

Nedenstående er orienteret om meddelelse af miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ansøger Bjarne Rohde, Studsgårdvej 32, 7400 Herning
- Ejere af forpagtningsaftaler:
 - Søren Fløe, Solskovvej 8, 7400 Herning
 - Bent Olsen, Albækvej 4, 7400 Herning
 - Jørgen Rohde, Enggårdsvej 26, 7400 Herning
 - Jørgen Overgaard, Skomagerbakken, Høgild, 7400 Herning
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-mail: lp@sportsfiskerforbundet.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: enkratlusker@gmail.com

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk

- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Heden & Fjorden, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, konsulent Helle Borum, E-mail: hbo@hflc.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Studsgårdvej 32, 7400 Herning

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i dette 1. tillæg til miljøgodkendelse af 30. september 2010 skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor tillægget træder i kraft.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af tillægget på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Følgende vilkår fra miljøgodkendelse af 30. september 2010 ophæves: vilkår 32, 33, 34, 35 og 36.

Udbringningsarealer

4. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha, svarende til 131.140 kg N og 31.177 kg P.
5. Der skal på husdyrbrugets udbringningsarealer være mindst 15 % ekstra efterafgrøder, udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav. De 15 % ekstra efterafgrøder kan **ikke** erstattes af opsparede efterafgrøder.
6. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.
7. Krav om ekstra efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet punkt 119.

Ansøger ejer også ejendommene Fonvadvej 2, 7400 Herning og Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg, der begge har en § 12 miljøgodkendelse. Alle udbringningsarealer, ejet og forpagtet, vurderes samlet i denne ansøgning.

På arealerne 10-2, 10-3, 10-9, 10-11, 10-12, 11-0, 11-1, 14-0a, 14-0b, 14-1 og 20-2 er der i nudrift beregnet en udvaskning af nitrat på 54 mg/l. For at opfylde dette krav har ansøger valgt at benytte 15 % ekstra efterafgrøder.

Der er stillet vilkår om 15 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid gældende krav om efterafgrøder. Formålet med de ekstra efterafgrøder er kontinuerligt at beskytte grundvandet mod udvaskning. Derfor må de ekstra efterafgrøder ikke erstattes af opsparede efterafgrøder.

Overholdelse af beskyttelsesniveauerne er under den forudsætning, at de standardsædskifter og gødningstiltag, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af fosfor- og kvælstofbelastningen fra husdyrbruget, overholdes. For at sikre at dette er overholdt, er der stillet vilkår til dokumentation af sædskifte og gødningsplaner på alle ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Ændring af udbringningsarealer: Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§ 25-26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal og ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning (aftalearealer), idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori.

Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående godkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at tillægget til miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- ændringen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder arealændringerne og tilførsel af svinegylle afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune 1. tillæg til miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til 1. tillæg til miljøgodkendelsen har været i høring i 3 uger fra den 24-11-2014 til 15-12-2014. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Ansøger ejer eller forpagter selv alle udbringningsarealer, hvorfor der ikke er aftalearealer i det ansøgte projekt.

Udbringningsarealer

Der anvendes en del af de samme arealer i ansøgningen om 1. tillæg, som blev anvendt i den eksisterende miljøgodkendelse af 30. september 2010. Dog er det samlede udspretningsareal i dette tillæg på i alt 936,84 ha ejede/forpagtede arealer (se bilag 1), mod 578,14 ha ejede/forpagtede arealer og 9,22 ha aftalearealer i miljøgodkendelsen.

I miljøgodkendelse af 30. september 2010 er der givet tilladelse til tilført husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha, svarende til 81.715 kg N og 16.778 kg P. I dette tillæg tilføres der husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha, svarende til 131.140 kg N og 31.177 kg P, hvilket er mere end i den eksisterende miljøgodkendelse.

Herning Kommune vurderer, at da tilførslen af kg N og kg P til udbringningsarealerne er større end tilførslen i den eksisterende miljøgodkendelse, og det samlede udbringningsareal er ændret, skal der foretages en ny arealvurdering i dette tillæg.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Besigtigelse af husdyrbruget, opstartsmøde og afslutningsmøde med ansøger og dennes miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 – 2024/Naturplaner
- Regionsplan 2005 Ringkøbing Amt

Transport

Herning Kommune vurderer, at på trods af stigningen i antallet af gylletransporter (pga. flere udbringsarealer og mere husdyrgødning i ansøgt drift), vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørsel af gylle fra ejendommen Studsgårdvej 32 er den samme som i nudrift situationen (se transportveje bilag 8).

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

En del af arealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder og i indvindingsopland til Snebjerg Vandværk. Udvasningen af kvælstof fra markarealerne 10-2, 10-3, 10-9, 10-11, 10-12, 11-0, 11-1, 14-0a, 14-0b, 14-1 og 20-2 falder fra til 54 mg nitrat pr. liter til 49 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift sammenlignet med nudrift (se bilag 2).

Det gøres opmærksom på, at der er en 5 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring markvandingsboringer, havevandingsboringer og private drikkevandsboringer. Tilsvarende er der en 25 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandværksboringer (almen vandforsyning).

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler og med vilkår om 15 % ekstra efterafgrøder.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning. Det er på det grundlag, Herning Kommune vurderer, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Da der for udvidelsen på ejendommen er valgt samme sædskifte, et S4-sædskifte, som referencesædskiftet på alle marker, stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobelie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2013-2024 er målsat som et område med naturligt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Mark 2-0, 8-4, 10-2, 51-0, 52-0, 54-1, 72-0, 77-0, 80-0, 81-0 og 81-1 ligger ved en sø på over 100 m². Der er 9 meter randzone og markerne er ikke skrånede mere end 6 ° ned mod søerne.

Ansøger oplyser, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante søer, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søerne og idet de er beskyttet af 9 meters sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri randzoner jævnfør Randzonenloven⁶.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. Indtil vandplanerne i Herning Kommune træder i kraft gælder dog gældende bekendtgørelser samt retningslinjerne for vandløb mm. i Regionsplan 2005 for Ringkøbing Amt.

Nogle af udbringningsarealerne ligger ned til vandløb og der er lavet 9 meters randzoner til vandløbene. Udbringningsarealerne skråner på intet sted ned mod vandløbene (se bilag 7).

Ansøger oplyser, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende. Ansøger oplyser ligeledes, at der som minimum holdes 9 meter sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri randzoner til vandløbene langs udbringningsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nævnte vandløb, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod vandløbene og idet de er beskyttet af 9 meters sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri randzoner jævnfør Randzonenloven⁶.

⁶ Bekendtgørelse om randzoner (Randzonenloven) nr. 904 af 30 juli 2014 med efterfølgende ændringer

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Beregning af nitratudvaskning

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse 1-3, derfor er arealerne robuste. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-område, der er meget sårbart overfor kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max} : 1,4 DE/ha.

DE_{reel} : 1,4 DE/ha.

Da DE_{reel} er lig med DE_{max} , er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max} : 78,7 kg N/ha.

KgN/ha DE_{reel} : 71,6 kg N/ha.

Da kg N/ha DE_{reel} er mindre end kg N/ha DE_{max} , er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt. Der er anvendt 15 % ekstra efterafgrøder som virkemiddel, hvilket der er sat vilkår til.

Herning Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler og de brugte virkemidler er tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplade til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Dyretryk i kystoplandet

Stigende dyretryk i kystoplandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevand, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretrykket i området, hvor projektet ønskes gennemført.

I det tilfælde, hvor dyretrykket er stigende, må nitratudvaskning ikke være større end hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlslsbrug. Et planteavlslsbrug er defineret ved et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord), hvor der udelukkende benyttes handelsgødning, dvs. ingen husdyrgødning.

Harmoniarealet er beliggende i opland til både Ringkøbing Fjord og Nissum Fjord.

Nitratpåvirkning af Ringkøbing Fjord

Beregning af nitratudvaskning

70,01 % af udbringningsarealerne, svarende til 655,8 ha, er beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord. Dyretrykket i oplandet til Ringkøbing Fjord, har siden 2007 været stigende. For at kunne udvide dyreholdet, er det et krav i forhold til Natura 2000-områderne, at udvaskning fra udbringningsarealerne ikke må overskride værdien fra et plantebrug⁷.

Der er foretaget en beregning af det vægtede gennemsnitskrav til den maksimale nitratudvaskning for hele bedriften. Vægtningen af nitratudvaskningen i oplande med stigende dyrehold skal svare til planteavlslsbrug, mens niveauet for nitratudvaskning i oplande med faldende dyrehold skal være, hvad der kan tillades efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler om beskyttelsesniveauet for nitrat i henhold til bilag 3.

Kravet om at det konkrete projekt ikke må påvirke et kystopland yderligere, hvor den samlede kvælstofbelastning er stigende, skal opfyldes på bedriftsniveau. Derfor kan der beregnes en maksimal tilladt udvaskning pr. ha for bedriften, som et vægtet gennemsnit af den maksimalt tilladte udvaskning i oplande med stigende husdyrtryk og den maksimalt tilladte udvaskning for de øvrige harmoniarealer.

Udvaskningen for planteavlslsbrug er ifølge ansøgningen på 71,6 kg N/ha, og den vægtede maksimale udvaskning for bedriften er 73,7 kg N/ha.

Den beregnede udvaskning på bedriften incl. virkemidler (DEreel) er ifølge ansøgningsskemaet på 71,6 kg N/ha ved anvendelse af 15 % ekstra efterafgrøder. Dette er mindre end det vægtede gennemsnitskrav.

Herning Kommune vurderer, at driften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante marine recipienter, idet alle arealerne ligger uden for nitrat klasse 1-3 og dermed er robuste. Endvidere viser beregningerne, at beskyttelsesniveauet for nitrat til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord i forhold til overfladevand er overholdt.

Nitratpåvirkning af Nissum Fjord

29,99 % af udbringningsarealerne, svarende til 281,0 ha, er beliggende i oplandet til Nissum Fjord. Dyretrykket i oplandet til Nissum Fjord har siden 2007 været faldende.

Vurdering af potentiel nitratudvaskning til Natura 2000-vandområder

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder som betegnes Natura 2000-områder. De består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder samt Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og mere end halvdelen af det danske landareal afvander til Natura 2000. Landarealet i Herning Kommune afvander til henholdsvis Nissum Fjord, Ringkøbing Fjord og Limfjorden.

⁷ Miljøstyrelsen, WIKI vejledningen (<http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>), Nitrat (overfladevand).

Før Herning Kommune træffer afgørelse omkring etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug jævnfør husdyrloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af nærmeste Natura 2000-område eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for. Endvidere vurderes, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000-områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁸. Hvis denne vurdering viser, at det ikke kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker Natura 2000-området væsentligt, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter Herning Kommunes vurdering, ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder det, at der skal udarbejdes en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁹ bilag 3.

Herning Kommune er forpligtet til at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område. Hvis Herning Kommune vurderer, at de skærpede vilkår ikke er tilstrækkelige til at imødegå en skade på et Natura 2000-område, skal kommunen afslå at godkende ansøgningen.

Nitratpåvirkning af Nissum Fjord

I forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug skal kommunen vurdere, om forudsætningerne for de givne vandoplade, hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret, er opfyldt.

På baggrund af analyser, som DMU har foretaget i forbindelse med vandplanerne, har Miljøstyrelsen¹⁰ opstillet følgende afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke medfører en skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter:

- Pkt. 1A:** Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007,
- Pkt. 1B:** Eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen,
- Pkt. 1C:** Gennemførte initiativer¹¹, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Hvis pkt. 1A - 1C er opfyldt, skal der efterfølgende vurderes om det enkelte brug kan overholde pkt. 2A / 2B

- Pkt. 2A:** Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
- Pkt. 2B:** Må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Ad pkt. 1A, vurdering af udviklingen i kystoplandet til Nissum Fjord

Miljøstyrelsen har udgivet en samlet opgørelse over dyretrykket¹². Antallet af dyr er trukket fra CHR-registret for 2007 og frem. Der er foretaget en omregning fra antal dyr på stald til antal dyreenheder for hver af de relevante dyregrupper. I oversigten er der taget højde for, at normtallene for beregning af dyreenheder er ændret.

⁸ Hjertermuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁹ Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med efterfølgende ændringer

¹⁰ Wiki, digital vejledning, nitrat overfladevand

¹¹ Fx etablering af vådområder med henblik på at gennemføre vandplanlægningen efter miljømålsloven

¹² Data kan ses på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

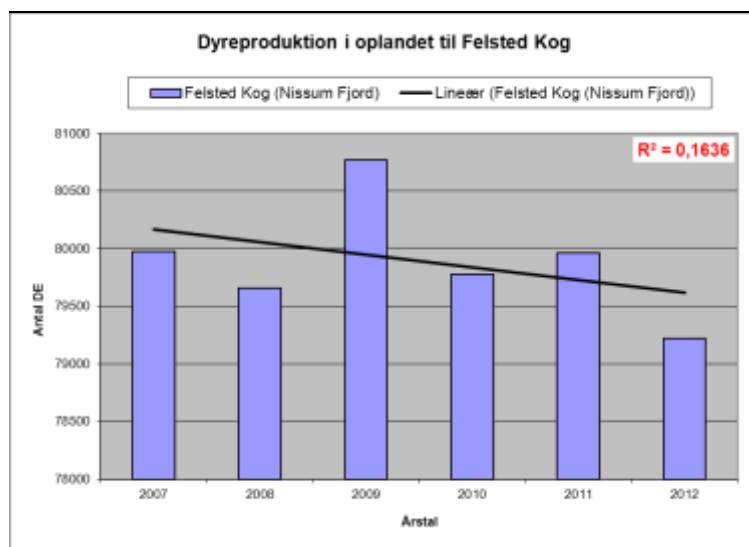

Nissum Fjord

281,0 ha af ansøgers ejede og forpagtede udbringingsarealer er beliggende i kystopland til Nissum Fjord. Alle udbringingsarealer i Herning Kommune, afvander til Felsted Kog. Felsted Kog er den inderste del af Nissum Fjord og afsnøret fra resten af Nissum Fjord. Felsted Kog er stærkt belastet med næringsstoffer, hvilket betyder at målsætningen for området ikke er opfyldt.

Det nærmeste Natura 2000 område er Nissum Fjord N65, som omfatter Habitatområde H58, Fuglebeskyttelsesområder F38 og Ramsarområder R4. Nissum Fjord og Felsted Kog er blandt andet udpeget som "kystlagune" (1150) i forhold til habitatområdet.

Det er vurderet, at udviklingen i dyretrykket for Felsted Kog ikke kan beregnes vha. lineær regression, da korrelationskoefficient¹³ $R^2 = 0,16$ og dermed ikke opfylder betingelserne. I stedet benyttes en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår og niveauet pr. 1. januar 2007, hvilket viser at dyretrykket er faldet med 0,9 %. Herning Kommune vurderer, at antallet af DE i oplandet til Felsted Kog i perioden fra 2007 til 2012 har været faldende, hvorved forudsætning 1A er opfyldt.

År	Udvikling i dyretrykket i oplandet til Felsted Kog (DE)
2007	79.977
2008	79.657
2009	80.771
2010	79.775
2011	79.961
2012	79.221

Ad pkt. 1B

I perioden 1989-2005 er kvælstofafstrømningen reduceret med omkring 31 %, hvilket skyldes en forbedret spildevandsrensning, reduceret udledning fra dambrug samt et fald i udledningen fra landbrugsarealer som følge af vandmiljøindsatsen.

I perioden 2005-2009 udgjorde landbrugets bidrag af den samlede landbaserede tilførsel af kvælstof til Nissum Fjord 63 %, baggrundsbidraget var på 26 %. Det resterende bidrag kommer fra punktkilder, hvor hovedparten er renseanlæg og dambrug. Se tabel.

Kvælstoftilførsel til Nissum Fjord ¹⁴	2005-2009 (Tons N)	%	2015 (Tons N)	%
Åbent land				
– Naturlig baggrundsbelastning	593	26	593	27
– Landbrug	1.444	63	1.400	63
Punktkilder				
– Renseanlæg	96	4	96	4
– Regnbetingede udledninger	29	1	29	1

¹³ Værdien R er den såkaldte korrelationskoefficient. R^2 angiver graden af sammenhæng mellem de to parametre. Den resterende del af variationen i den afhængige parameter skyldes tilfældig variation. Hvis $R^2 = 1$ er der en perfekt lineær sammenhæng, og hvis $R^2 = 0$ er der overhovedet ingen sammenhæng.

¹⁴ Vandplan 2010-2015. Nissum Fjord. Miljøstyrelsen 2011

– Dambrug	92	4	87	4
– Industri	0	0	0	0
– Spredt bebyggelse	24	1	22	1
Bruttotilførsel	2.276	100	2.227	100
Retention	191	8	187	8
Nettotilførsel, stofafstrømning til hav	2.086	92	2.040	92

Frem til 2015 forventes der at ske en yderligere reduktion i belastningen af vandområderne med næringsstoffer som resultat af allerede iværksatte eller planlagte tiltag inden for hovedvandopland til Nissum Fjord. Således forventes Vandmiljøplan III, ændring fra afgræsning til slæt, allerede vedtagne større naturgenopretningsprojekter samt kommunernes igangværende indsats på spildevandsområdet, at bidrage til yderligere reduktion i kvælstofafstrømningen på cirka 3 %.

Punktkilder og spredt bebyggelse

I henhold til vandplanen for Nissum Fjord er den samlede udledning af kvælstof fra punktkilder for 2010 opgjort til 241 ton N / år.

Renseanlæg er den største punktkildeudleder af kvælstof til Nissum Fjord. På de eksisterende rensningsanlæg anvendes der allerede i dag den bedst tilgængelige rensning i relation til fjernelse af kvælstof og fosfor, hvorfor der kun kan forventes en marginal base-lineeffekt fra disse kilder.

Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret. Fra 2005 og frem til 2015 nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges.

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. rensesanlæg.

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring fra direkte udledninger af spildevand til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Samlet vurdering pkt. 1B

Samlet vurderer Herning Kommune, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2014, hvorved forudsætningen for pkt. 1B er opfyldt.

Ad. pkt. 1C

Herning Kommune har ikke inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, hvorved forudsætningen for pkt. 1C er opfyldt.

Samlet vurdering pkt. 1A – 1C

Der er Herning Kommunes vurdering, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. pkt. 1A-C. Herning Kommune vurderer derfor, at det ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Nissum Fjords Natura 2000 område N65, Habitatområde H58, Fuglebeskyttelsesområde F38 og Ramsarområde R4.

Pkt. 2A – 2B

Ifølge Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning er det beskrevet, hvordan kommunen kan foretage vurderingen af nitratudvaskningen til overfladevande¹⁵. Formålet med vurderingen er at undersøge, om nitratudvaskningen kan have en skadesvirkning på vandbase-rede naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder (akvatiske naturtyper inkl. fjorde, bugter og vige).

Den digitale husdyrvejledning lægger et objektivi kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde. Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasser) er således uændret, og ligger således fortsat til grund og er indarbejdet i de foreliggende vandplaner.

AD pkt. 2

Nissum Fjord er opdelt i mere eller mindre adskilte bassiner. I sådanne fjorde vil det, jf. DMU's rapport nr. 787, have en negativ effekt på miljøet, hvis næringsstoffilførslerne flyttes 'indad' i fjorden. Vandområderne Felsted Kog er en del af den indre del af Nissum Fjord, og Herning Kommune vurderer, bl.a. på baggrund af ovenstående, at de skal betragtes som et forholdsvis lukket bassin.

Herning Kommune vurderer, at Felsted Kog skal betragtes som et særligt følsomt område / lukket bassin, hvorfor dette skal vurderes selvstændigt, da en øget belastning af dette område vil påvirke området væsentligt negativt. Nitratudvaskningen fra det ansøgte husdyrbrug, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B.

Natura 2000-område	N65 - Nissum Fjord	
	Hele fjorden	Felsted Kog
Delområde – kystopland		
Opland til Natura 2000-området	167.200 ha	120.243 ha
Opland til Nissum Fjord /Felsted Kog	100.249 ha	68.678 ha
Nuværende kvælstofbelastning ¹⁶	2.130 ton N /år	1.704 ¹⁷ ton N /år
Ejede og forpagtede arealer		
Nitratklasse 0	281,0 ha	281,0 ha
Nitratklasse I	0 ha	0 ha
Nitratklasse II	0 ha	0 ha
Nitratklasse III	0 ha	0 ha
Areal til udbringning i alt	281,0 ha	281,0 ha
Reduktionspotential (jf. nitratklassekortlægningen)	76-100 (middel 88 %)	76-100 (middel 88 %)
Udvaskning fra rodzonen kg N/ha (NUDRIFT, FarmN)	71,6 Kg N/ha/år	71,6 Kg N/ha/år
Udvaskning fra rodzonen kg N/ha (ANSØGT DRIFT, DEree)	71,6 kg N/ha/år	71,6 kg N/ha/år
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen (kg N/ha/år) (ansøgt drift – nudrift = 71,6 kg N/ha/år – 71,6 kg N/ha/år)	0 Kg N/ha/år	0 Kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000-område (ton N / år) (0,125 x antal ha x udvaskning fra rodzonen = 0,125 x 281,0 ha x 0,0 kg N/ha/år)	0 kg N/år	0 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000-område (pct./promille) (0 kg N/år / 2.130.000 kg N/år (eller 1.704.000 kg N/år) x 1.000)	0 ‰	0 ‰

¹⁵ Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. bekendtgørelsens § 11 stk. 2 – 6 og habitatbekendtgørelsen

¹⁶ Fra tabel 2.4.8, nuværende og fremskrevet kvælstofbelastning, Kilde: Vandplan, 1.4 Nissum Fjord, Miljøstyrelsen, dec. 2011

¹⁷ Omkring 80 % af den samlede næringsstoffilførsel til Nissum Fjord løber ind i Felsted Kog. Kilde: forslag til Vandplan, 1.4 Nissum Fjord

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0 ‰ af den samlede udvaskning til Felsted Kog. Samlet set udleder det ansøgte 0 ‰ til hele Nissum Fjord. I henhold til afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på Natura 2000-områder, der ligger i Nissum Fjord.

Da den samlede kvælstofudledning fra husdyrbruget til Felsted Kog og Nissum Fjord således udgør mindre end 1 %, finder Herning Kommune, at der, i den konkrete sag, ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til Nissum Fjord. Derfor forventes næringsstofudvaskningen fra udbringingsarealerne ikke at resultere i målbare ændringer af næringsstofkoncentrationen i Nissum Fjord.

Herning Kommune vurderer på den baggrund, at den maksimale merbelastning pr. år ikke har væsentlig betydning for fjordens målsætning og integritet, da stigningen i udvaskningen udgør en lille del af den samlede udledning til Nissum Fjord og næppe målbar. Dermed vurderer Herning Kommune, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Samlet vurdering af kvælstofudvaskningen

Herning Kommune vurderer ud fra det ovenstående, at det ansøgte projekt, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Nissum Fjord.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug¹⁸, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

- For arealer på drænedele lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).
- For arealer på drænedele lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).
- På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).
- For arealer på drænedele lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Udbringingsarealer i opland til Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord

281,0 ha af udbringingsarealerne ligger i opland til Nissum Fjord og 655,8 ha af udbringingsarealerne ligger i opland til Ringkøbing Fjord. Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor¹⁹.

En del af udbringingsarealerne svarende til 43,09 ha ligger i fosforklasse II. Fosforklasse II er lavbundsarealer. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning²⁰. For disse udbringingsarealer er der krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. For disse udbringingsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

¹⁸ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013 med efterfølgende ændringer

¹⁹ For udpegning se <http://kort.areainfo.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

²⁰ Bekendtgørelse 2011-04-06 nr. 291 om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringningsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau. Der udbringes i ansøgt drift 33,3 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 18,6 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringningsarealer på 14,7 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 14,7 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Fosforpåvirkningen af Nissum Fjord

Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor²¹. Ifølge Miljøstyrelsens WIKI vejledning²² findes der p. t. ikke beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til udbringningsarealerne og tab af fosfor til vandmiljøet.

Tilføres der mere fosfor til udbringningsarealerne, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen²³. Derfor er beskyttelsesniveauet²⁴ for fosforoverskud i oplande, der afvander til Natura 2000-vandområder, som er overbelastet med fosfor, fastsat ud fra faktorer, som giver risiko for tab af fosfor på længere sigt.

Beskyttelsesniveau

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskud er på den baggrund fastlagt ud fra udbringningsarealernes fosfortal²⁵, jordtype og dræningsforhold samt på grundlag af fremskrivninger af strukturudviklingen i husdyrbrugene. Heri er det forudsat, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende. Dyrtrykket i oplandet til Nissum Fjord er faldende.

Herning Kommune vurderer derfor, at fosforoverskuddet kan beregnes som foreskrives i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning.

Beregning af fosforoverskud

Det kan ikke kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten. Derfor skal fosforoverskuddet vurderes ud fra en "worst case" situation, jævnfør WIKI-vejledningen. Miljøstyrelsen foreslår at kommunerne bruger følgende grundlag og parametre ved den endelige vurdering:

I landbrugsjord ophobes der i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm jordlag. Der tabes i gennemsnitligt 0,2 kg P/ha. Fra landbrugsarealer tabes der maksimalt 1 kg P/ha, mens der på udyrkede arealer tabes ca. 0,08 kg P/ha.

²¹ For udpegning se <http://kort.arealinfo.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

²² Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, løbende opdatering.

²³ Herunder transportveje for fosfor i form af dræn og lign.

²⁴ jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

²⁵ Jordens fosfortal er en indikator for fosforpuljens størrelse.

Vurdering af fosforpåvirkningen af Nissum Fjord

Nedenstående beregninger af fosforbelastningen til Nissum Fjord er baseret på et eksempel fra Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkning af fosfor under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne måles.

Belastning af vandplansområde	Oplandsberegning	
	Hele Nissum Fjord	Felsted Kog
Samlet areal i oplandet	167.876 ha	120.251 ha
Opdyrket areal i oplandet (68 % af samlet areal)	167.876 ha x 0,68 = 114.156 ha	120.251 ha x 0,68 = 81.771 ha
Fosforbelastning fra dyrket areal i oplandet (0,2 kg P/ha)	114.156 ha x 0,2 kg P/ha = 22.831 kg P	73.353 ha x 0,2 kg P/ha = 16.354 kg P
Fosforbelastning fra udyrket areal i oplandet (0,08 kg P/ha)	53.720 ha x 0,08 kg P/ha = 4.298 kg P	46.898 ha x 0,08 kg P/ha = 6.542 kg P
Fosforbelastning fra øvrige kilder (bebyggelse)	²⁶ 17.100 kg P	17.100 kg P x (120.251/167.876) = 12.255 kg P
Fosforbelastning i alt fra oplandet	44.229 kg P	35.151 kg P

Ejede og forpagtede arealer	Ansøgt drift
Ansøgt udbringningsareal	281,0 ha
Fosforoverskud pr. ha, jf. ansøgning	14,7 kg P/ha
Procentvis forøgelse i godkendelsesperioden	14,7 kg P x 8 år = 117,6 kg P 117,6 kg P / (2.000 kg P/100) = 5,88 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra Husdyrbruget	281,0 ha x 1 kg P/ha x 5,88 % = 16,5 kg
Husdyrbrugets andel af fosforbelastningen	Samlet resultat (procent)
Samlet påvirkning fra udbringningsarealer	= 16,5 kg P
Husdyrbrugets andel i Felsted Kog	16,5 kg P x 100 / 35.151 kg P = 0,05 %
Husdyrbrugets andel i Hele Nissum Fjord	16,5 kg P x 100 / 44.229 kg P = 0,04 %

Det ansøgte har beregningsmæssigt en fosforudvaskning svarende til henholdsvis 0,05 % af den udvaskning til Felsted Kog og 0,04 % af den udvaskning til hele Nissum Fjord.

På baggrund af dette vurderer Herning Kommune, at ændringen ikke i sig selv, eller i sammenhæng med andre projekter, vil kunne medføre væsentlig fosforpåvirkning af Nissum Fjord / Felsted Kog.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Herning Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord væsentligt negativt, da husdyrbrugets påvirkning i godkendelsesperioden på 8 år er under 1 %.

Fosforpåvirkningen af Ringkøbing Fjord

Ringkøbing Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor²⁷. Ifølge Miljøstyrelsens WIKI vejledning²⁸ findes der p.t. ikke beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til udbringningsarealerne og tab af fosfor til vandmiljøet.

Tilføres der mere fosfor til udbringningsarealerne, end der fratrækkes med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen²⁹. Derfor

²⁶ Tabel 2.2.2, Vandplan – Hovedvandopland Nissum Fjord (2010), Miljøministeriet

²⁷ For udpegning se <http://kort.arealinfo.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

²⁸ Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, løbende opdatering.

²⁹ Herunder transportveje for fosfor i form af dræn og lign.

er beskyttelsesniveauet³⁰ for fosforoverskud i oplande, der afvander til Natura 2000-vandområder, som er overbelastet med fosfor, fastsat ud fra faktorer, som giver risiko for tab af fosfor på længere sigt.

Beskyttelsesniveau

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskud er på den baggrund fastlagt ud fra udbringningsarealernes fosfortal³¹, jordtype og dræningsforhold samt på grundlag af fremskrivninger af strukturudviklingen på husdyrbrugene. Heri er det forudsat, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende. I Herning Kommune er det dog vurderet, at dyretrykket i oplandet til Ringkøbing Fjord er stigende, men jævnfør Natur- og Miljøklagenævn afgørelse, NMK-133-00068, af 24. november 2011, er der, i den aktuelle sag, kun stillet yderligere vilkår til driften af udbringningsarealerne, som bevirker en reduceret udvaskning af nitrat. Se afsnit "Påvirkning af overfladevand - Beregning af nitratudvaskning".

Herning Kommune vurderer derfor, at fosforoverskuddet stadig kan beregnes som foreskrives i Miljøstyrelsens vejledning, WIKI-vejledningen.

Beregning af fosforoverskud

Det kan ikke kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten. Derfor skal fosforoverskuddet vurderes ud fra en "worst case" situation, jævnfør WIKI-vejledningen. Miljøstyrelsen foreslår, at kommunerne bruger følgende grundlag og parametre ved den endelige vurdering:

I landbrugsjord ophobes der i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm jordlag. Der tabes i gennemsnitligt 0,2 kg P/ha. Fra landbrugsarealer tabes der maksimalt 1 kg P/ha på landbrugsarealer, mens der på udyrkede arealer tabes ca. 0,08 kg P/ha.

Vurdering af fosforpåvirkningen af Ringkøbing Fjord fra husdyrbruget

Nedenstående beregninger af fosforbelastningen til Ringkøbing Fjord er baseret på et eksempel fra Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkning af fosfor under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne måles.

Belastning af vandplansområde	Oplandsberegning
Samlet areal i opland til Ringkøbing Fjord	347.744 ha
Opdyrket areal i oplandet (59 % af samlet areal) (347.744 ha x 0,59)	205.169 ha
Fosforbelastning fra dyrket areal i oplandet (0,2 kg P/ha) (205.169 ha x 0,2 kg P/ha)	41.034 kg P
Fosforbelastning fra udyrket areal i oplandet (0,08 kg P/ha) (142.575 ha x 0,08 kg P/ha)	11.406 kg P
Fosforbelastning fra øvrige kilder (bebyggelse) ³²	8.200 kg P
Fosforbelastning i alt fra oplandet (41.034 kg P + 11.406 kg P + 8.200 kg P)	60.640 kg P

³⁰ jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

³¹ Jordens fosfortal er en indikator for fosforpuljens størrelse.

³² Fra tabel 2.2.2, Forslag til Vandplan, Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord (2010), Miljøministeriet

Ejede og forpagtede arealer	Ansøgt drift
<u>Ansøgt udbringningsareal</u>	655,8 ha
<u>Fosforoverskud pr. ha, jf. ansøgning</u>	14,7 kg P/ha
<u>Procentvis forøgelse i godkendelsesperioden</u>	$14,7 \text{ kg P} \times 8 \text{ år} = 117,6 \text{ kg P}$ $117,6 \text{ kg P} / (2.000 \text{ kg P} / 100) = 5,88 \%$
<u>Worst case udvaskning</u>	1 kg P/ha
<u>Worst case påvirkning fra Husdyrbruget</u>	$655,8 \text{ ha} \times 1 \text{ kg P/ha} \times 5,88 \% = \mathbf{38,6 \text{ kg}}$
Husdyrbrugets andel af fosforbelastningen	
<u>Samlet påvirkning fra udbringningsarealer</u>	= 38,6 kg P
<u>Husdyrbrugets andel</u>	$38,6 \text{ kg P} \times 100 / 60.640 \text{ kg P} = \mathbf{0,06 \%$

Det ansøgte har beregningsmæssigt en fosforudvaskning svarende til 0,06 % af den samlede udvaskning til Ringkøbing Fjord.

På baggrund af dette vurderer Herning Kommune, at ændringen ikke i sig selv, eller i sammenhæng med andre projekter, vil kunne medføre væsentlig fosforpåvirkning af Ringkøbing Fjord.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Herning Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt negativt, da husdyrbrugets påvirkning i godkendelsesperioden på 8 år er under 1 %.

Arealstatus

Udbringningsarealerne er på i alt 936,84 ha ejede/forpagtede arealer. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 1,4 DE/ha. Der udbringes i alt 1.309,79 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 1,4 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning.

Grøn struktur

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i områder, der i Herning Kommuneplan 2013-2024 er udpeget som Grøn Struktur.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof: Kategori 1 natur:

Natura 2000-landområder

EU har udpeget terrestriske naturområder, som set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Såfremt marken er helt eller delvist beliggende indenfor habitatafgrænsningerne, skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Nærmeste Natura 2000 område N68+69 er Skjern Å, som også er EF-habitatområde H61 (se bilag 5).

Skjern Å ligger cirka 14,5 km syd for husdyrbruget og cirka 4,4 km fra nærmeste udbringningsareal. Skjern Å er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. Endvidere er Skjern Å udpeget som EF-habitatområde på baggrund af:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
1831	Vandranke (<i>Luronium natans</i>)	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden	6230	Artsrige overdrev eller græssheder på mere eller mindre sur bund
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransalger	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks	7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7220	Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Rigkær
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeling	91D0	Skovbevoksede tørvemoser
		91E0	Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Nr.	arter	Nr.	arter
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	1106	Laks (<i>Salmo salar</i>)
1095	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>)	1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)	1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)		

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag IV og er udpeget som en af de arter Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativ påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt.

Herning Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne mark 80-0, 81-0 og 82-0 ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt på grund af den lange afstand.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof: Kategori 2 og 3 natur:

Ved udbringning af gylle kan der konstateres påvirkning af nærliggende arealer på op til 1 kg N/ha/år indenfor 10 meter fra markkant som følge af afdrift. En del af udbringningsarealerne ligger op til beskyttet natur (se bilag 4). Det anbefales derfor, at udbringning af gylle ikke sker i vejr med risiko for afdrift.

Der er registreret en § 3-mose indenfor udbringningsarealet mark 8-4. Mosen er på 2,1 ha og er derfor omfattet af § 3 beskyttelsen siden 1978 (moser over 0,5 ha). På luftfoto 1954, 1965, 1976, 1987 og 1991 ser den østligste del af marken ud til at være våd og uden omdrift (højest lidt slæt), mens den vestligste del ser ud til at være mere tør og i omdrift noget hyppigere. Derfor vurderer Herning Kommune, at registreringer har været korrekt i den østlige del af marken, men ikke i den vestlige.

Da dyrkningen af arealet har stået på i så lang tid, som det har, er der udtaget et tilsvarende areal langs med grøften mod øst, i stedet for at fastholde arealet som en firkantet mose i marken (se bilag 9).

Markerne var dyrket i nudrift. Der vil således ikke ske en intensivisering af gødningstryk på markerne op til naturarealerne.

Ammoniakfølsom skov

Nogle af udbringningsarealerne ligger op ad potentielt ammoniakfølsom skov og egekrat. Da udbringningsarealerne har været dyrket i nudrift og der primært udbringes husdyrgødning med slanger eller nedfældning, vil landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke have nogen betydning for skoven/egekrattet.

Herning Kommune vurderer samlet, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil påvirke de omkringliggende naturarealer væsentligt.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets³³ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Disse flagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb, samt åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinjer fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt.

Odderen forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med krebseklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylleholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Birkemus er registreret i Herning Kommune i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urvegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj, så pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde.

Padder: Løgrø, Strandtudsen, Stor vandsalamander og spidssnudet frø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arterne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Der er ikke registreret vandhuller eller andre ansvarsarter i nærheden af udbringningsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er nogen aktuelle registreringer af habitatdirektivets bilag IV i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Endvidere vurderer Herning Kommune, at da alle udbringningsarealerne tidligere har været anvendt til landbrugsdrift og dermed ikke indebærer opdyrking af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer, vil landbrugsdriften af disse arealer i ansøgt drift ikke have en væsentlig negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

³³ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området. For oversigtskort, se bilag 6.

Udbringningsarealer

Der er registreret beskyttede diger og fredede fortidsminder indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne.

Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer, eller har fungeret, som hegn og har, eller har haft, til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, der både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

- Jf. Museumslovens § 29a må digerne ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.
- Jf. museumslovens § 29f må der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Andre udpegninger

En del af markerne ligger i område, hvor skovrejsning er uønsket. Da der er tale om almindelig jordbrugsdrift, er projektet ikke i strid med udpegningen

Nogle af udbringningsarealer ligger i område med større uforstyrrede landskaber og i område med særligt værdifulde landskaber. Områderne er udpeget i Herning Kommuneplan 2013-2024. Ifølge kommuneplanen udelukker varetagelsen af de landskabeligt værdifulde områder ikke landbrugsdrift, idet landbruget ofte vil være med at bibeholde de landskabelige værdier. Derfor har udpegningen ingen betydning for markdriften.

Herning Kommune vurderer, at selvom bedriften er beliggende i et kulturarvsareal med mange gravhøje har arealændringerne umiddelbart ingen betydning for kulturmiljøet.

Gennemgang af BAT for Studsgårdvej 32

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT ift. 1. tillæg til miljøgodkendelsen for Studsgårdvej 32 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til tillægget til § 12 miljøgodkendelse skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning³⁴ version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Mark og gødningsplaner

- At der årligt bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- At der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.

³⁴ Se Miljøstyrelsens hjemmeside, Virksomhed & Myndighed/Landbrug/Miljøgodkendelse af husdyrbrug/Vejledning

Hvert år udarbejder ansøger i samarbejde med planteavlskonsulenter en mark- og gødningsplan for ejendommens jorder og aftalearealer, som sikre at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I mark- og gødningsplanen tages blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

BAT – Udbringning af husdyrgødning

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor udbringning af husdyrgødning:

- Overholdelse af regler for udbringningstidspunktet (eks. forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at anvende bredspredere til gylle)
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- Krav om efterafgrøder
- Afgasning af gylle på biogasanlæg
- Gylleseparation
- At den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov
- At der ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold det vil sige kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning

Udbringningsteknologi

- Udbringning af gyllen skal fortrinsvis ske ved nedfældning
- Ansøger sørger for ikke at køre på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket udbringningsareal, da der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende
- Der holdes som minimum 2 meter dyrknings-, gødsknings og sprøjtefri randzoner til jord- og stendiger samt gravhøje
- Der holdes som minimum 9 meter dyrknings-, gødsknings og sprøjtefri randzoner til vandløb og søer omfattet af Lov om Randzoner
- Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage
- Gylleforsuring kan benyttes som alternativ til nedfældning i afgrøder
- Forsuring kan ikke bruges som alternativ til nedfældning på ubevokset / sort jord

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen udbringes på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Herring Kommune vurderer, at ovenstående lever op til kravet om BAT indenfor udbringning af husdyrgødning.

Samlet vurdering af BAT

Herring Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management og udbringning af husdyrgødning.

Generelt vurderer Herring Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1a og b: Oversigtskort, fordeling af udbringningsarealer

Bilag 2: Udbringningsarealer i forhold til NFI-områder

Bilag 3a og b: Udbringningsarealer i forhold til lavbundsarealer/fosforklasse I, II og III

Bilag 4a og b: Udbringningsarealer i forhold til § 3 områder og søer (kategori 3), §7 områder (kategori 2)

Bilag 5: Udbringningsarealer i forhold til Natura 2000(kategori 1)

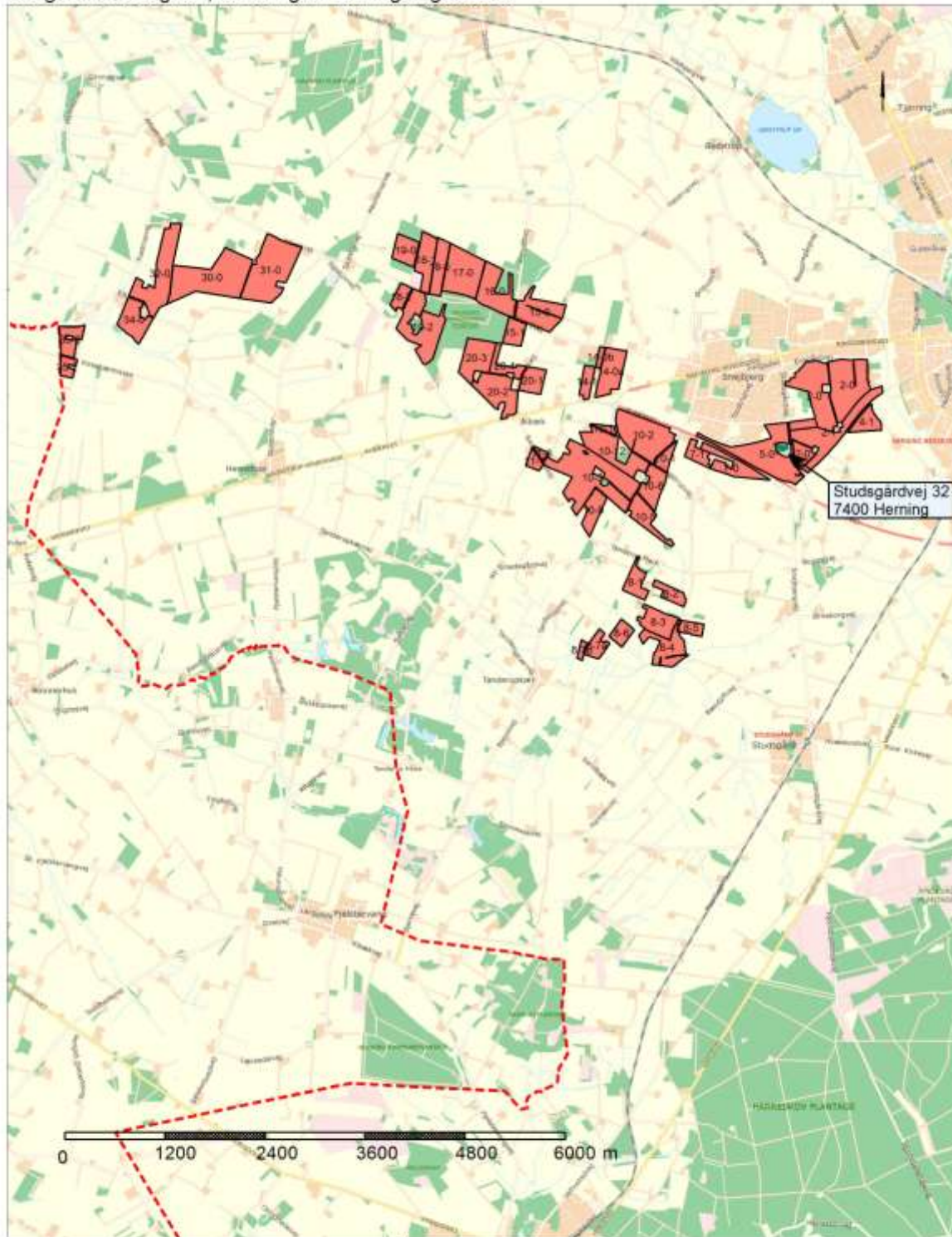
Bilag 6a og b: Udbringningsarealer i forhold til kulturmiljø

Bilag 7a og b: Udbringningsarealer i forhold til vandløb

Bilag 8: Transportveje

Bilag 9: Forslag til alternativ areal

Bilag 1a: Oversigtskort, fordeling af udbringningsarealer

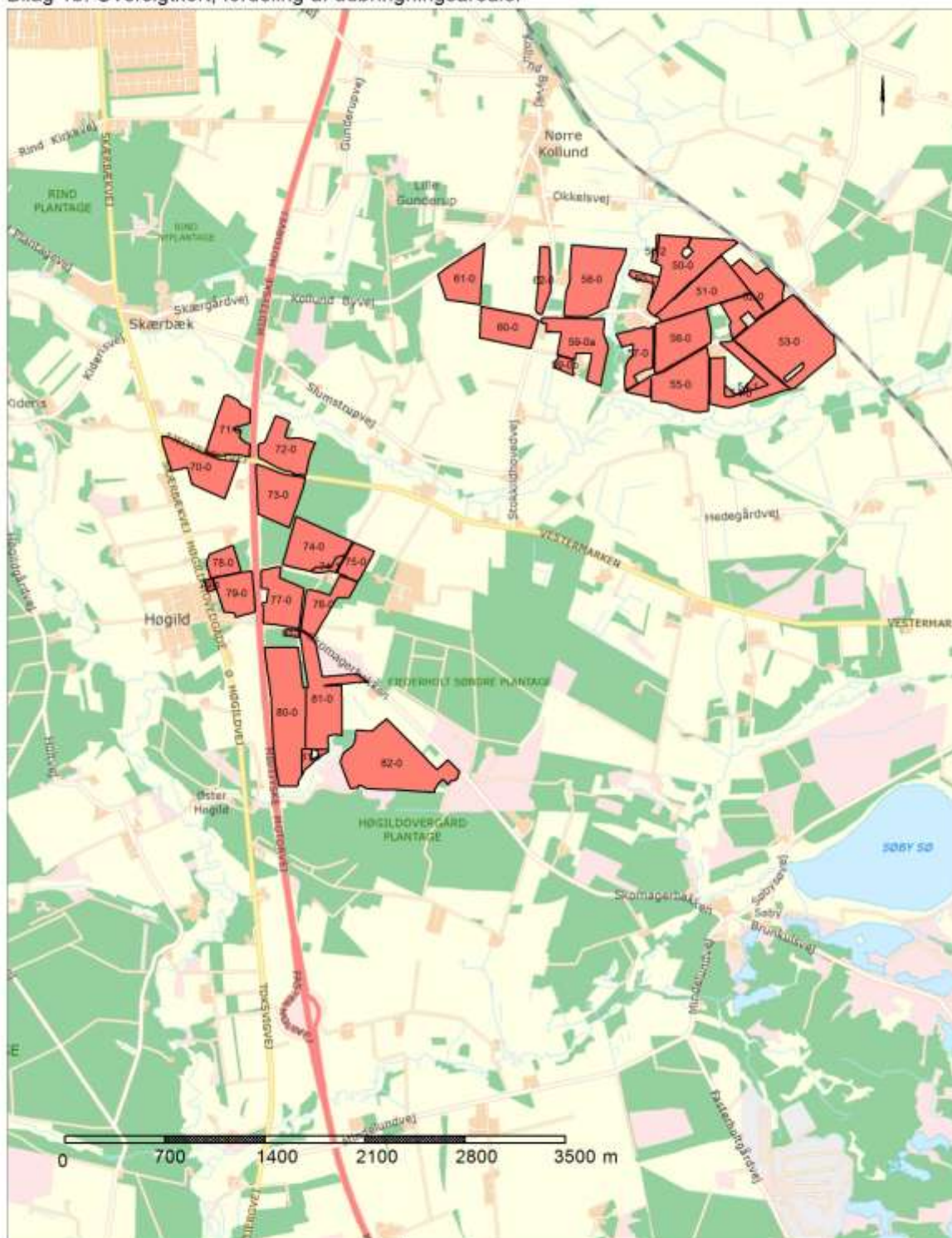
Signaturforklaring

	Udbringningsarealer		staldafent
	opbevaringslagre		Kommunegrænse

Korttitel		
Ajourført indt:	Målestok: 1 : 60000	Dato: 05-11-2014
Afdeling		Bemærk matrikelkort er kun til overigtsformål
Herning kommune		
Torvet		
7400 Herning		
Tlf.nr: 96 25 25 25 Fax.nr: 96 28 60 19		

Bilag 1b: Oversigtkort, fordeling af udbringingsarealer

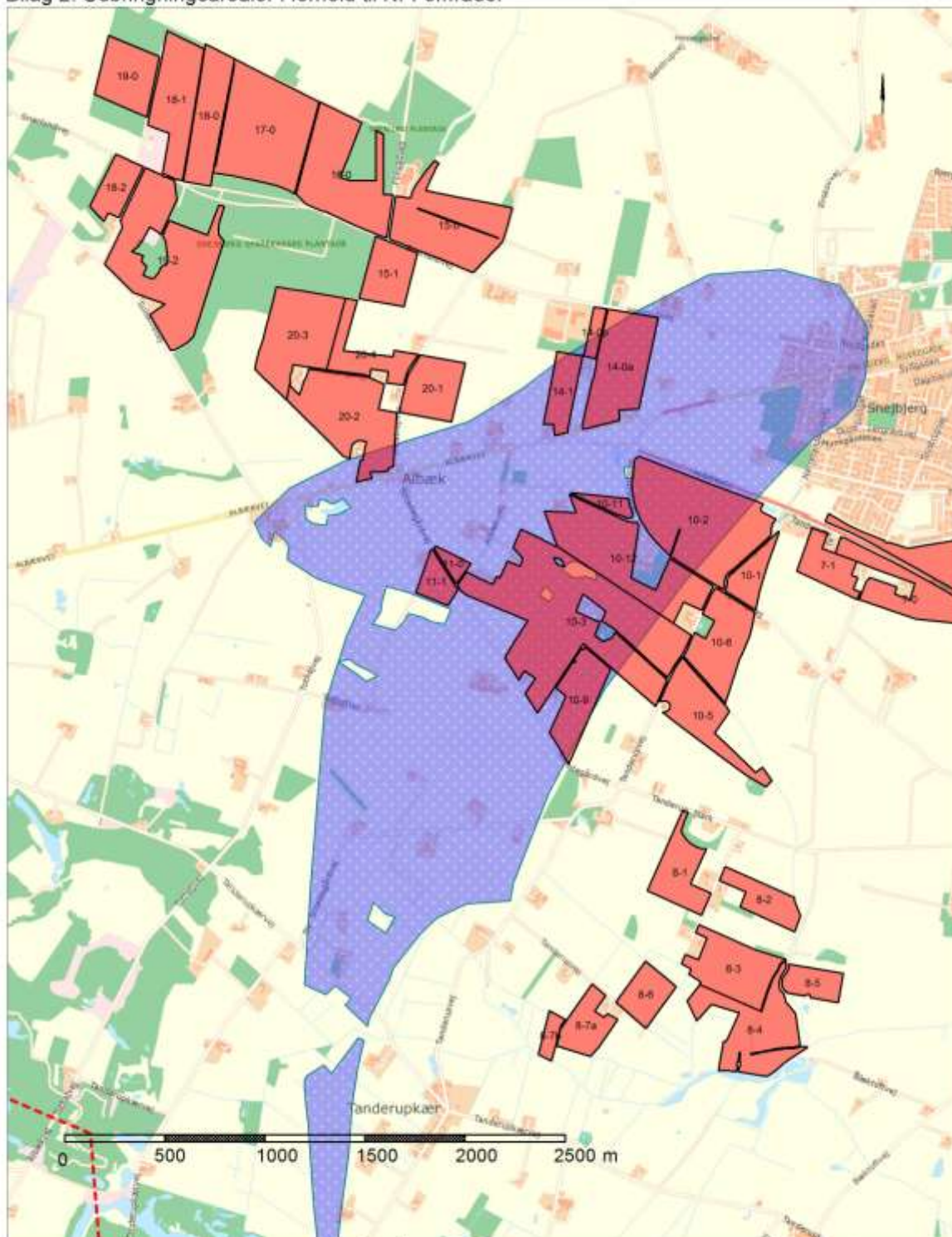
Signaturforklaring

 Udbringingsarealer

Korttitel		
Ajurløst indtl:	Målestok: 1 : 35000	Dato: 05-11-2014
Afdeling:		Bemærk matrikelkort er kun til orienteringsformål
Hering kommune Torvet 7400 Hering Tlf.nr: 96 25 25 25 Fax nr: 96 25 80 19		

Bilag 2: Udbringingsarealer i forhold til NFI-områder

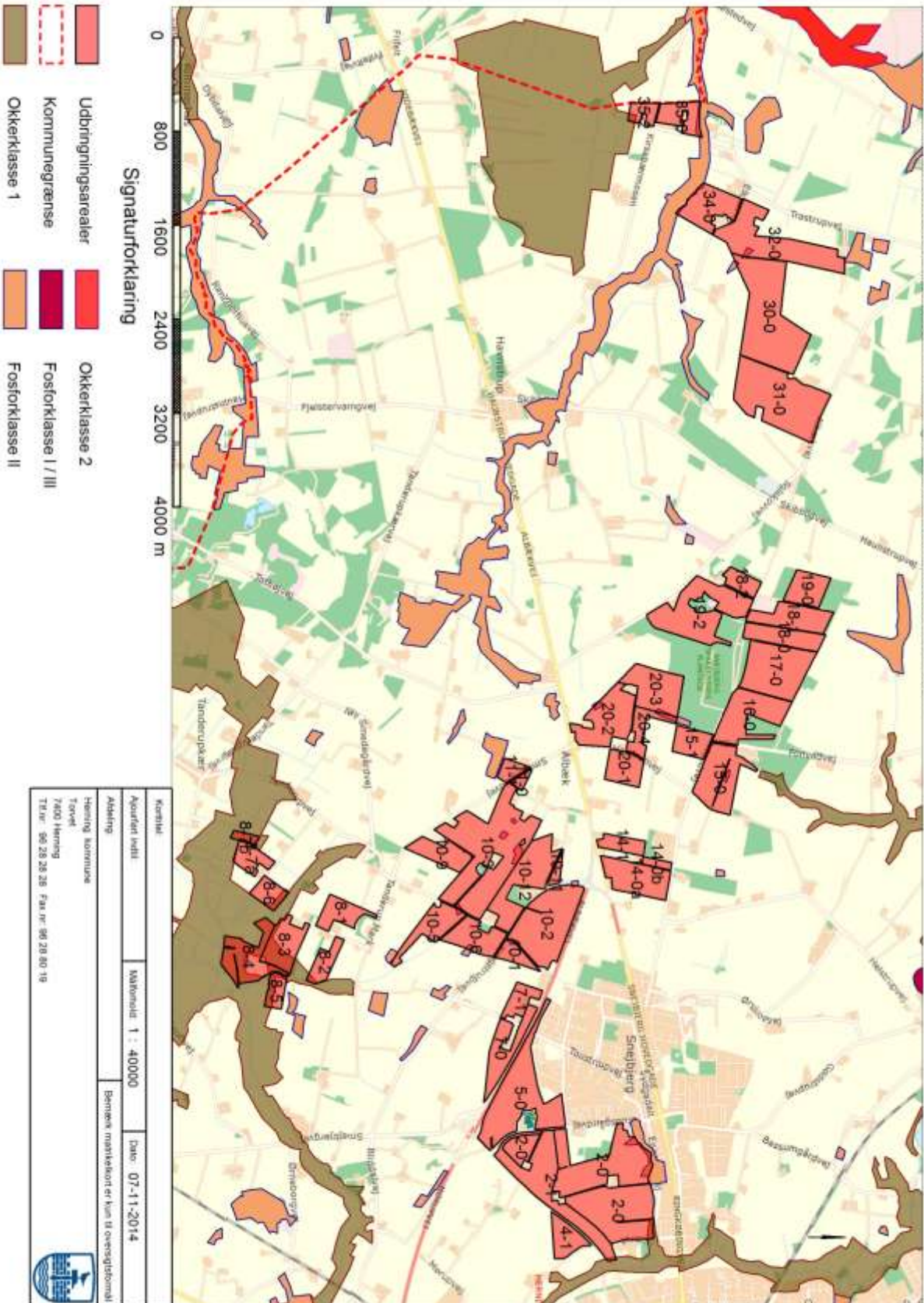
Signaturforklaring

- Udbringingsarealer
- Kommunegrænse
- B) ION (indsatsområder nitrat)
- A) NFI (nitratfølsomme områder), seneste viden

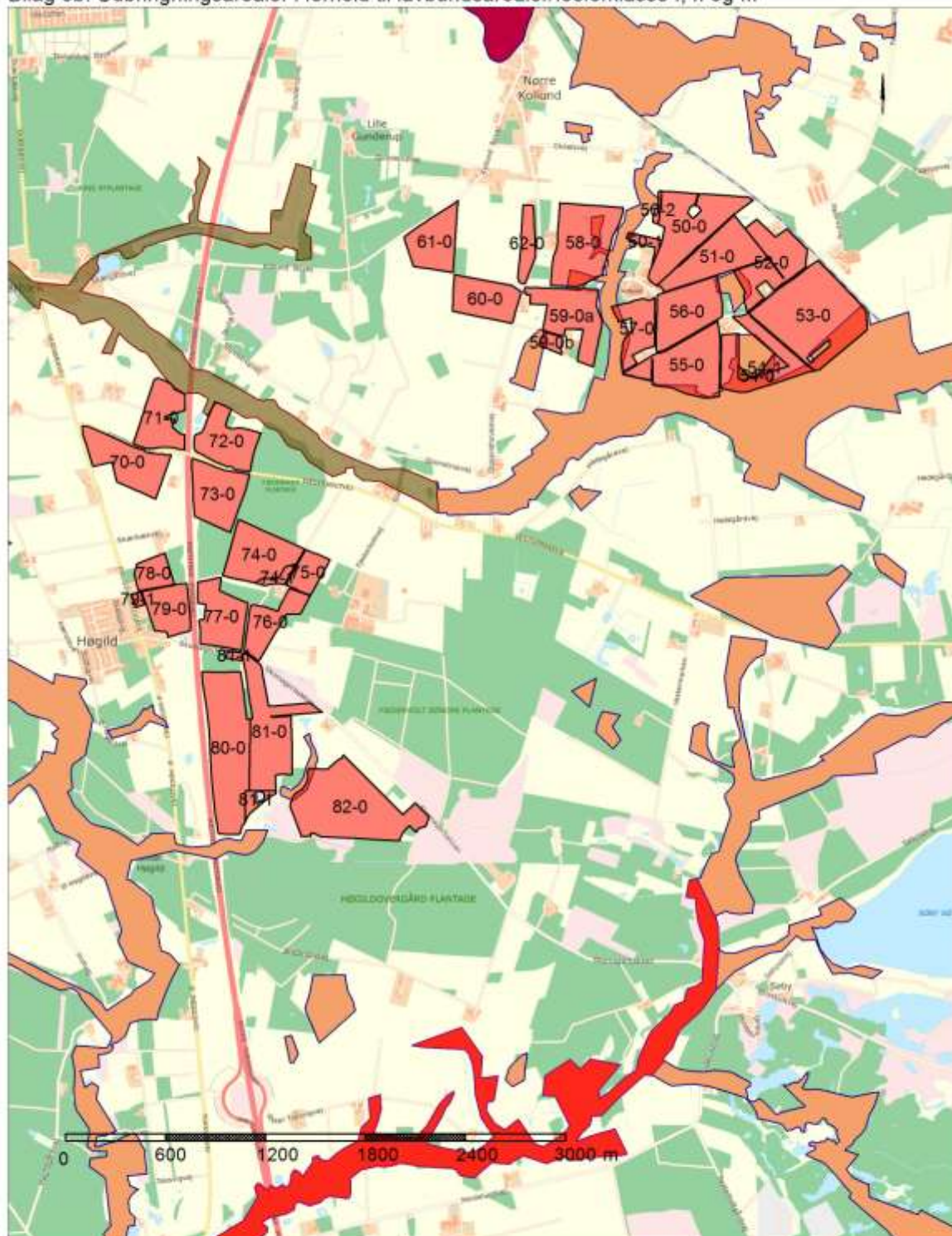
Korttitel		
Ajourført indtll:	Målestok: 1 : 25000	Dato: 05-11-2014
Afdeling:		Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål
Hering kommune Torvet 7400 Hering Tlf.nr: 96 25 25 25 Fax nr: 96 25 80 19		

Bilag 3a: Udbringningsarealer i forhold til lavbundsarealer/fosforklasse I, II og III

Bilag 3b: Udbringningsarealer i forhold til lavbundsarealer/fosforklasse I, II og III

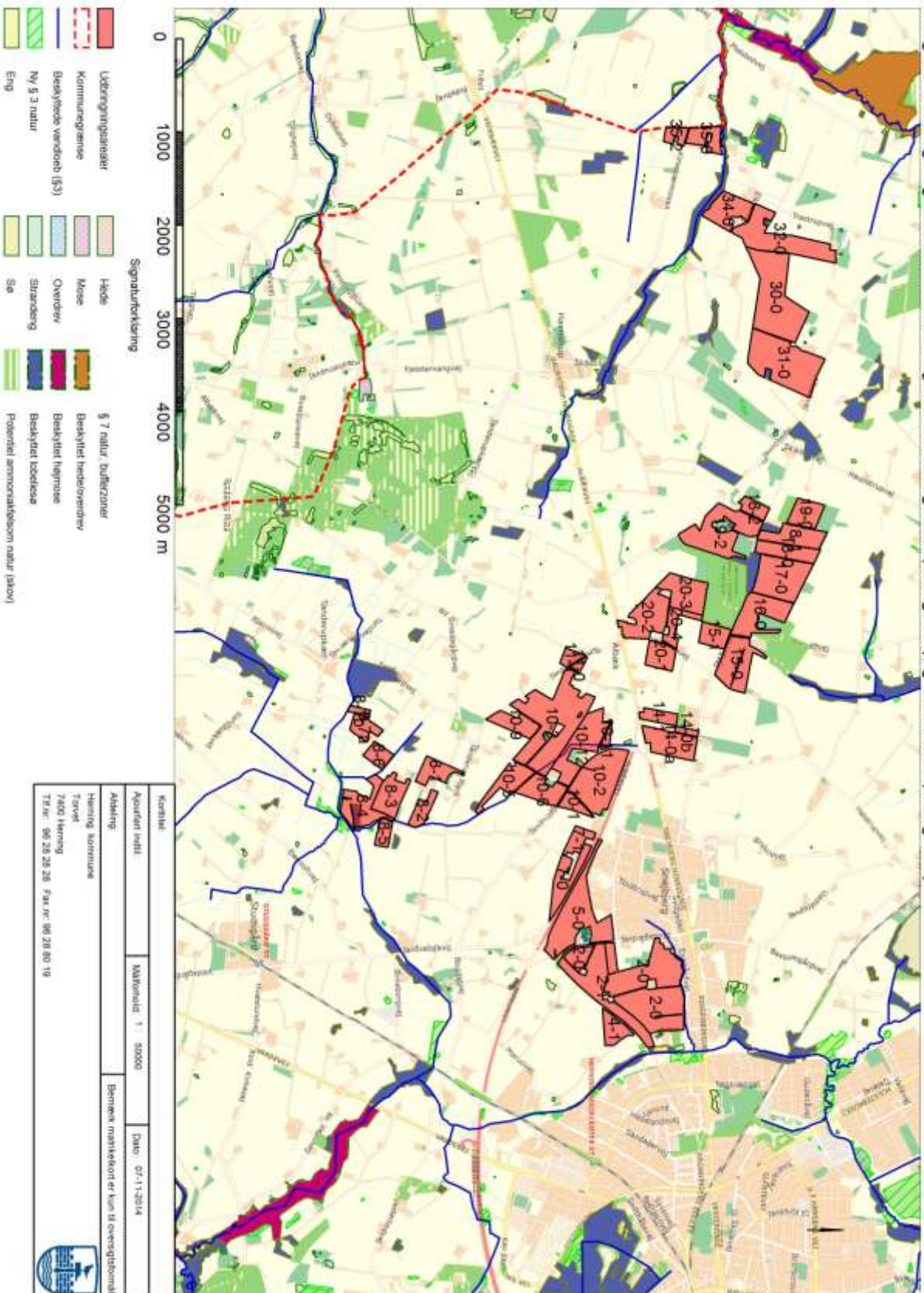
Signaturforklaring

	Udbringningsarealer		Fosforklasse I / III
	Okkerklasse 1		Fosforklasse II
	Okkerklasse 2		

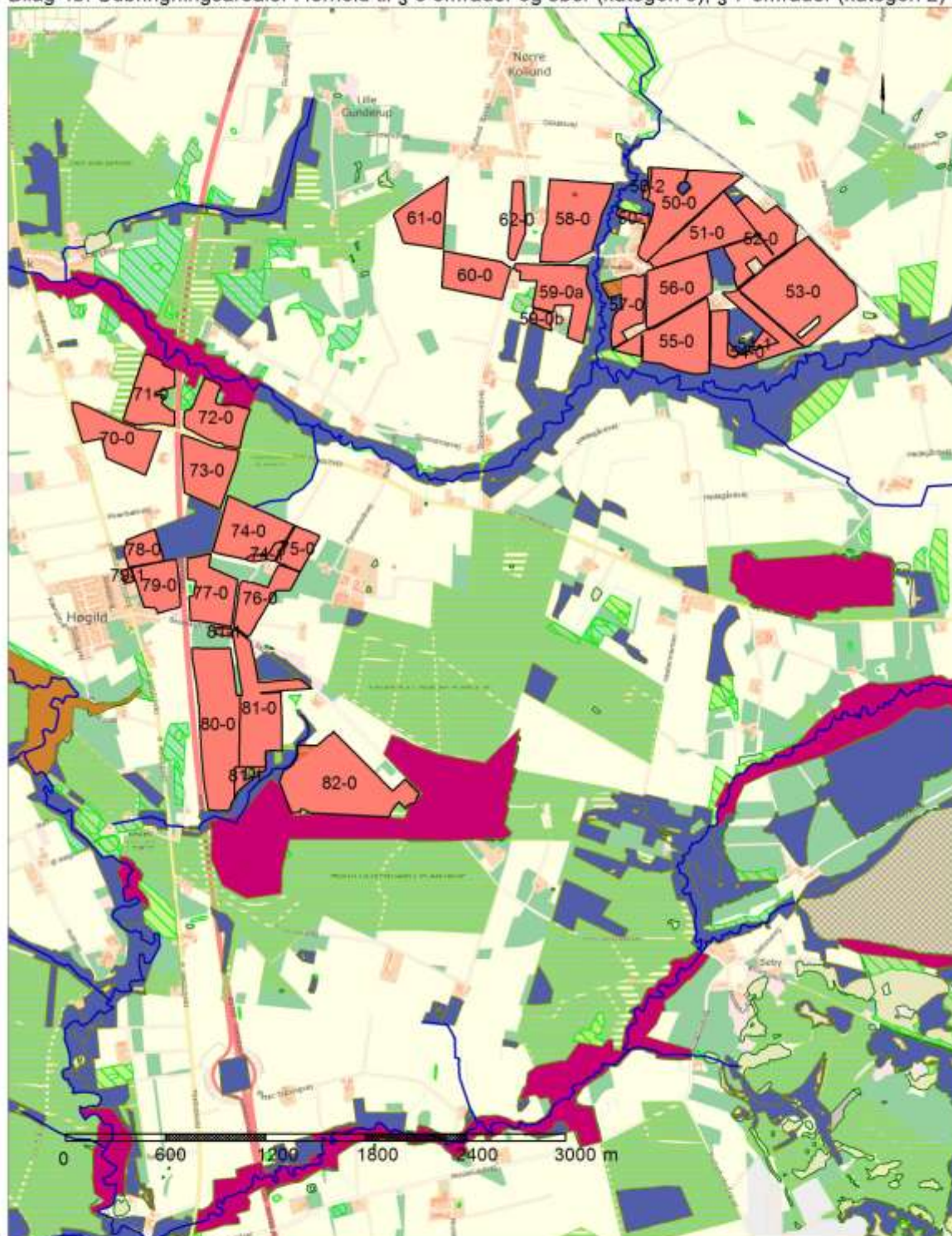
Korttitel		
Ajourført indtil:	Målestok: 1 : 30000	Dato: 07-11-2014
Afdeling:		Bemærk matrikelkort er kun til overnsigtsformål
Herring kommune Torvet 7400 Herring Tlf.nr: 96 25 25 25 Fax nr: 96 28 80 19		

Bilag 4a: Udbringingsarealer i forhold til § 3 områder og søer (kategori 3), § 7 områder (kategori 2)

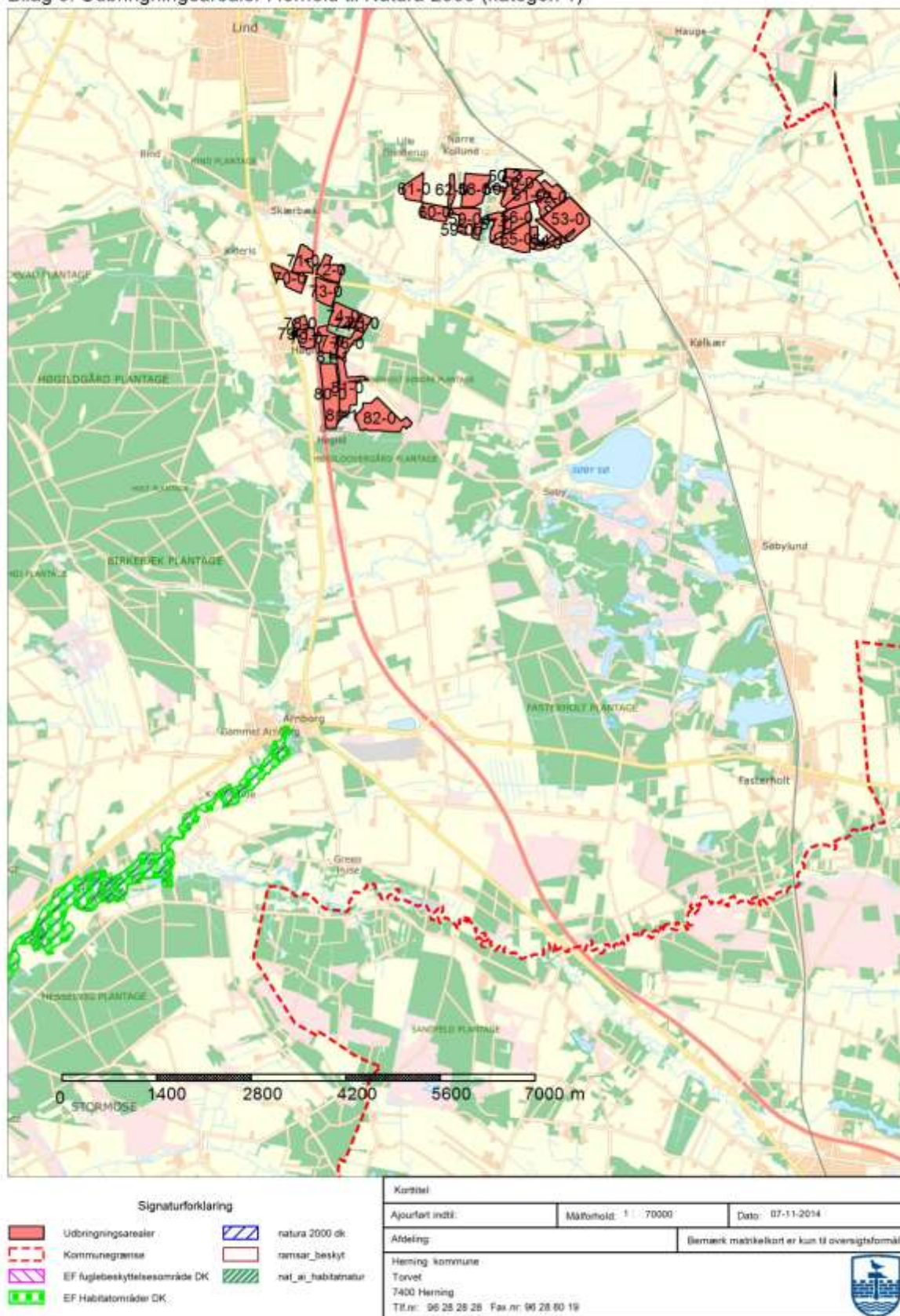

Bilag 4b: Udbringningsarealer i forhold til § 3 områder og søer (kategori 3), § 7 områder (kategori 2)

Signaturforklaring		Korttitel		
	Udbringningsarealer	Ajourført indtll:	Målestok: 1 : 30000	Dato: 07-11-2014
	Kommunegrænse	Afdeling:	Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål	
	Beskyttede vandløb (§3)	Herring kommune		
	ty § 3 natur	Torvet		
	§ 3 natur	7400 Herring		
	Eng	Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax nr: 96 28 80 19		
	Hede			
	Mose			
	Overdrev			
	Stranding			
	Se			
	§ 7 natur, bufferzoner			
	Beskyttet hedeoverdrev			
	Beskyttet højmosse			
	Beskyttet løbende sø			
	Potentiel ammorsk-fællem natur (skov)			

Bilag 5: Udbringingsarealer i forhold til Natura 2000 (kategori 1)

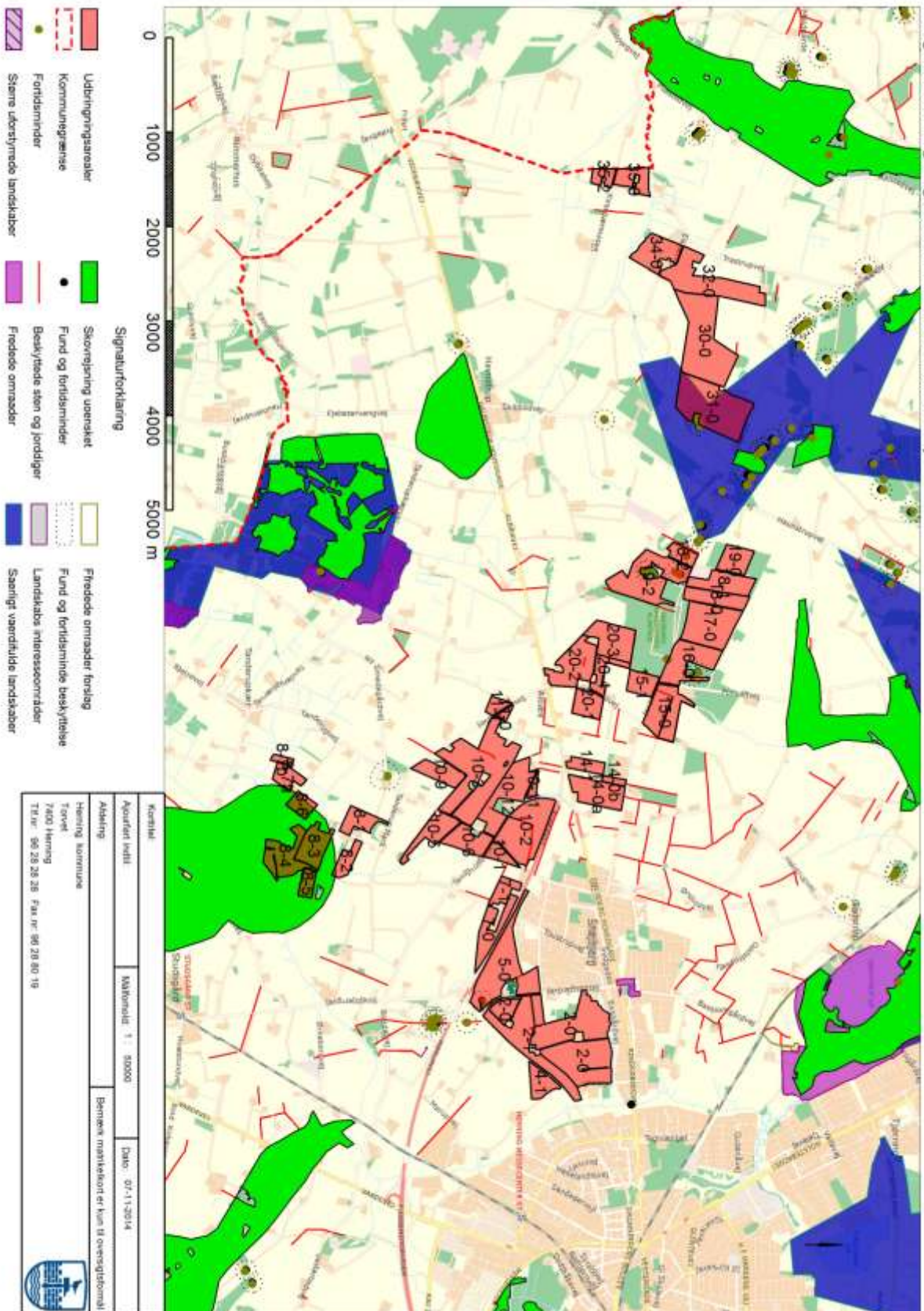
Signaturforklaring

	Udbringingsarealer		Natura 2000 dk
	Kommunegrænse		randsr_beskyt
	EF fuglebeskyttelsesområde DK		natur_habitatnatur
	EF habitatområder DK		

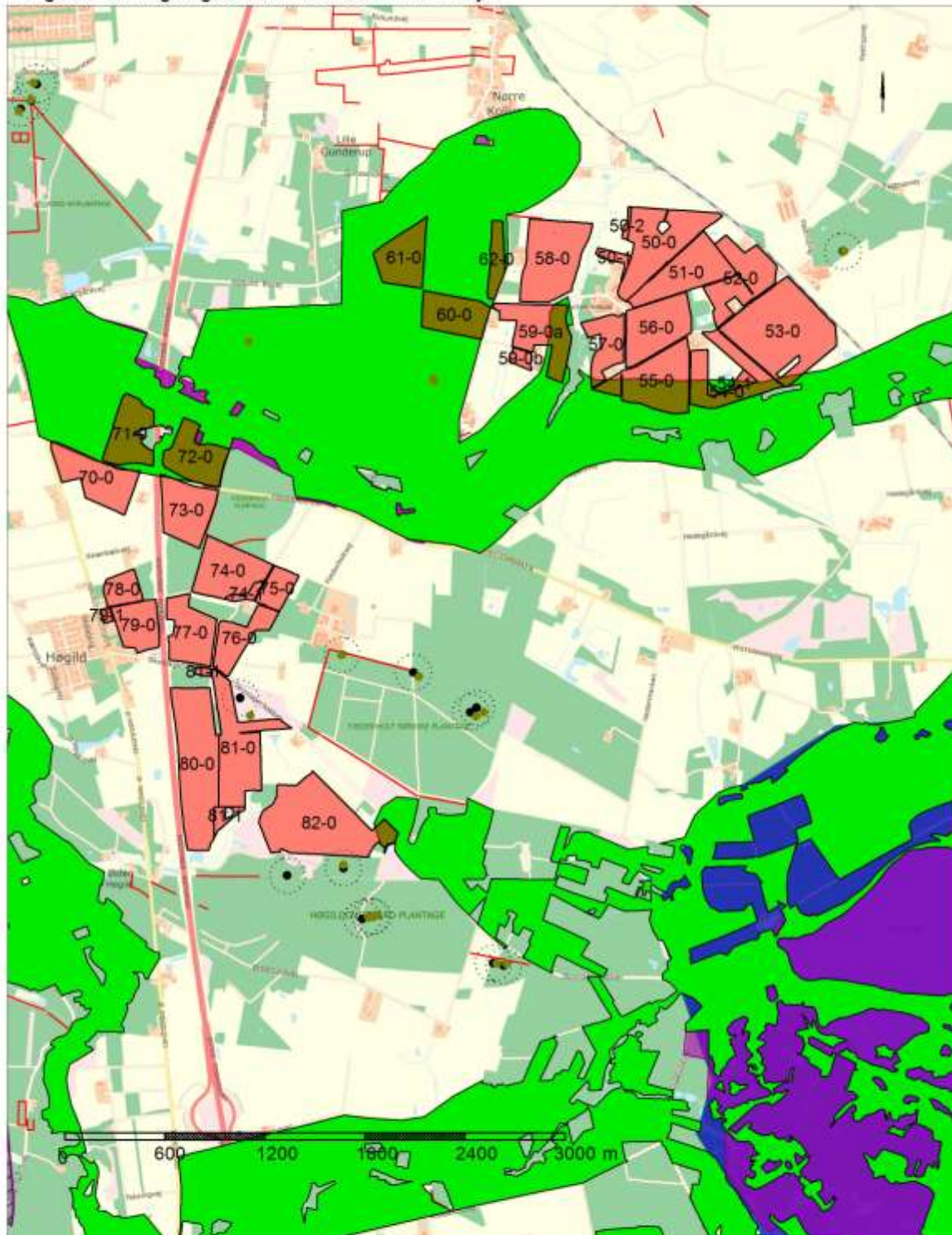
Korttitel		
Ajourført indtll:	Målestok: 1 : 70000	Dato: 07-11-2014
Afdeling:		Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål
Hering kommune Torvet 7400 Hering Tlf.nr: 96 25 28 28 Fax nr: 96 28 80 19		

Bilag 6a: Udbringningsarealer i forhold til kulturmiljø

Bilag 6b: Udbringningsarealer i forhold til kulturmiljø

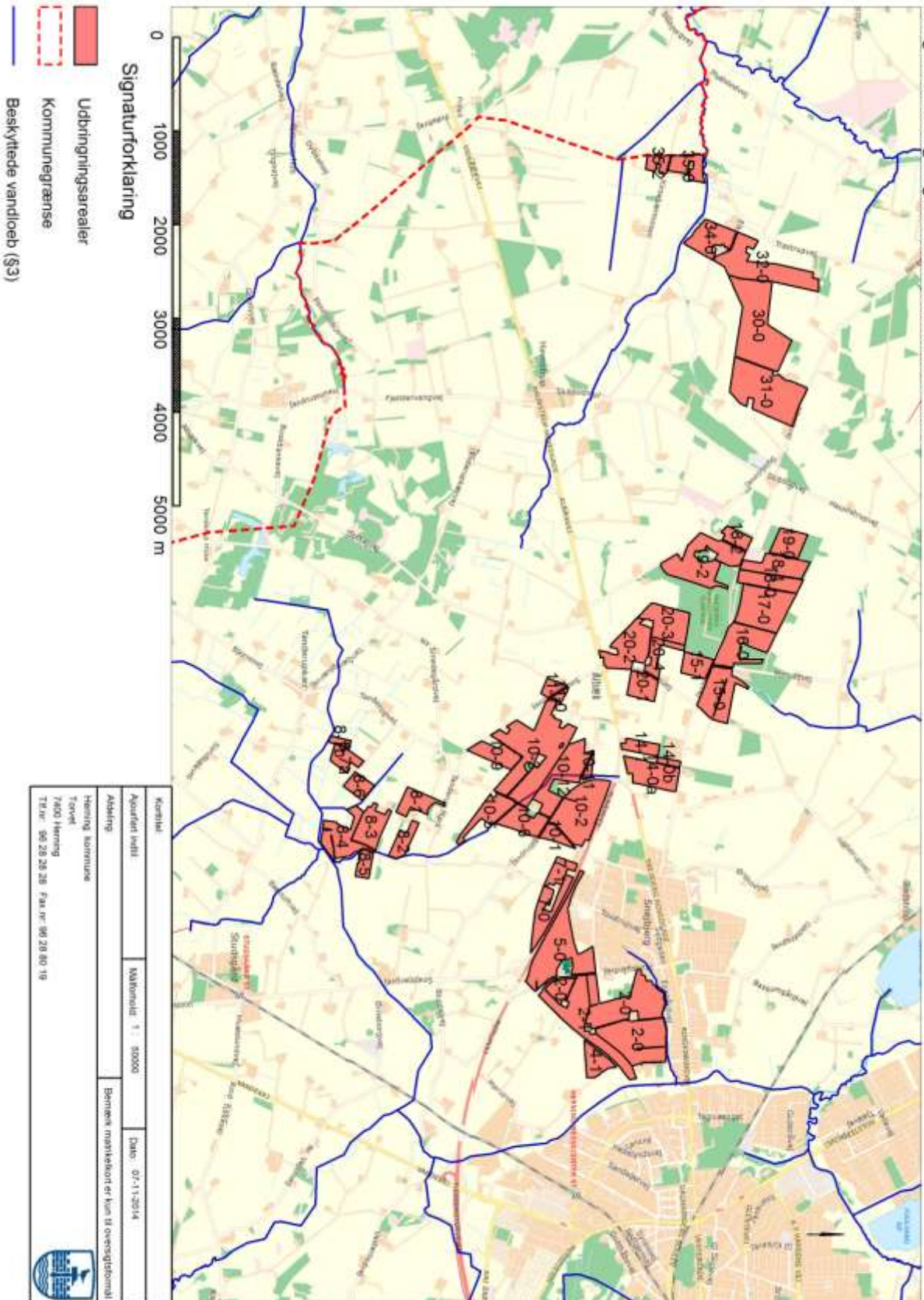

- Bogstavforklaring**
- Udbringningsarealer
 - Skovbevarelsesarealer
 - Kommunegrænse
 - Fure og fordelejer
 - Forskellige stier og jordtyper
 - Stene afvejningsarealer
 - Færdige områder
 - Planlagte områder forslag
 - Fure og fordelejer bestyrelse
 - Landkulturbestyrerområder
 - Beskyttet vandfølsomme arealer

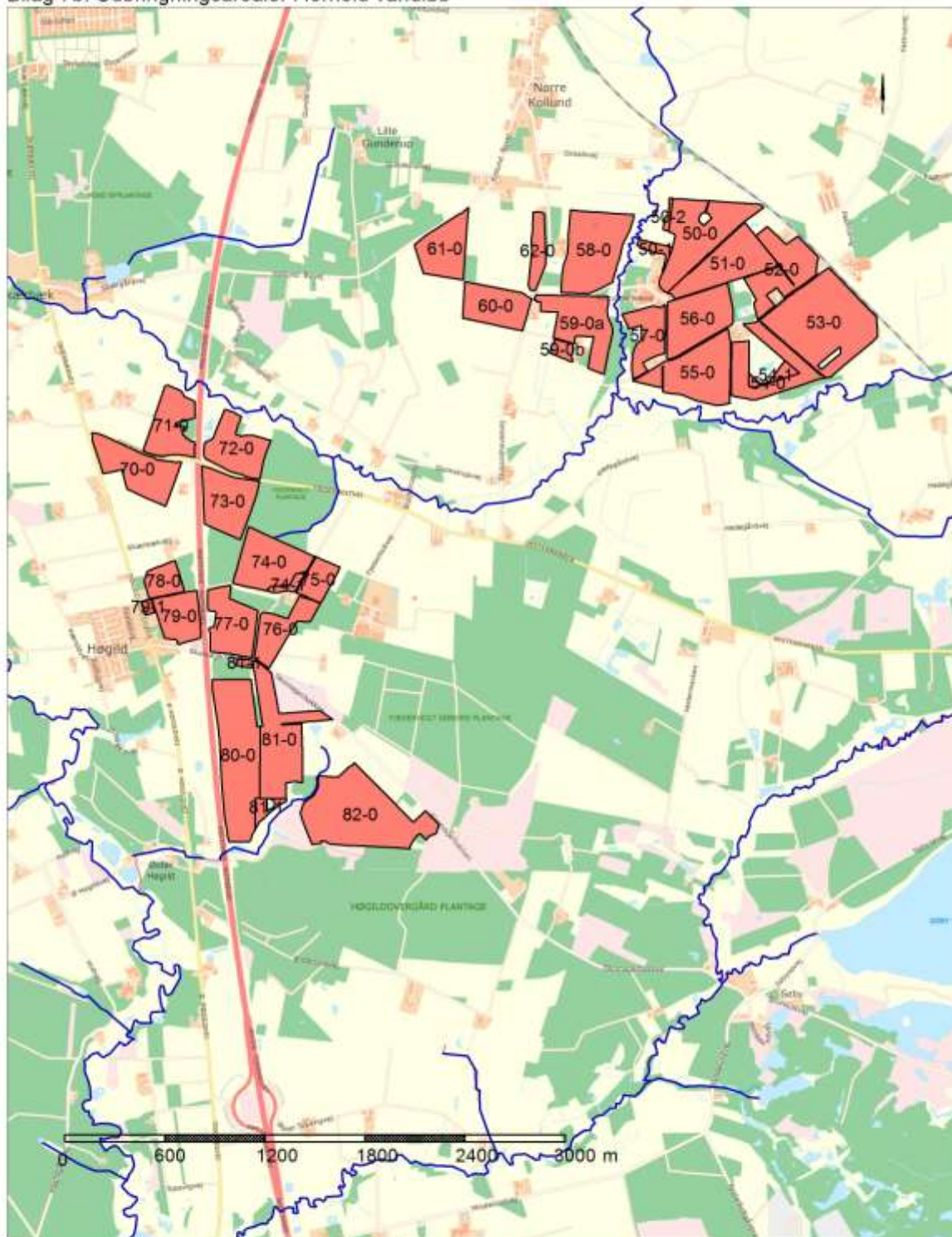
Korttitel		
Ajourført indtll:	Målestok: 1 : 30000	Dato: 07-11-2014
Afdeling:		Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål
Høng kommune		
Torvet		
7400 Høng		
Tlf.nr: 96 25 25 25 Fax nr: 96 25 80 19		

Bilag 7a: Udbringningsarealer i forhold til vandløb

Bilag 7b: Udbringingsarealer i forhold vandløb

Signaturforklaring

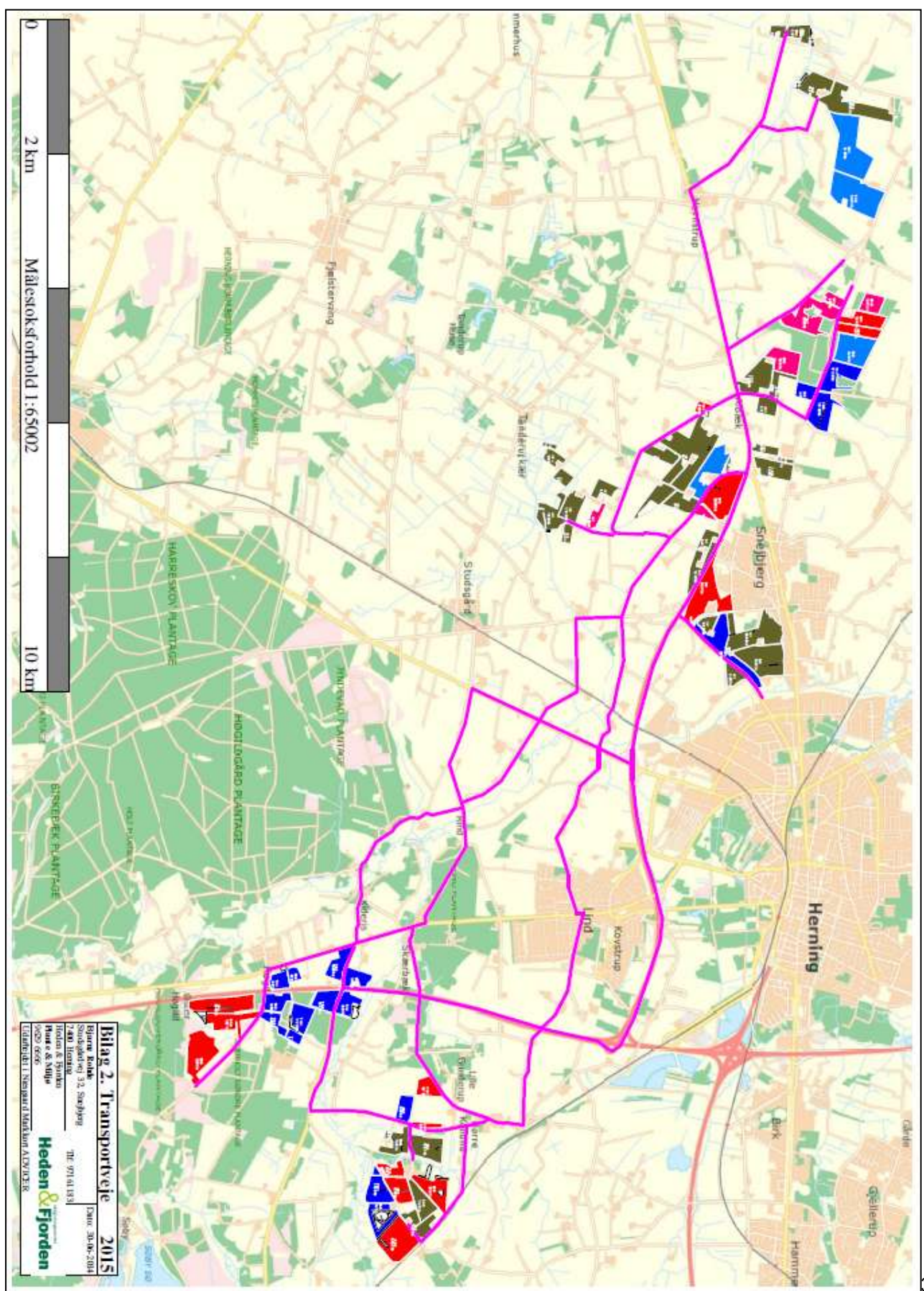
- Udbringingsarealer
- Beskyttede vandløb (§3)

Korttitel		
Ajourført indtil:	Målestok: 1 : 30000	Dato: 07-11-2014
Afdeling:		Bemærk matrikelkort er kun til orienteringsformål
Hering kommune Torvet 7400 Hering Tlf.nr: 96 25 25 25 Fax nr: 96 28 80 19		

Bilag 8: Transportveje

Bilag 9: Forslag til alternativ areal

Del af mark 8-4, der skal tages ud af drift (svarende til cirka 0,39 ha)

Forslag til alternativ areal, der kan tages ud af drift (svarende til cirka 0,37 ha)

